

Stanisław Szufel

Kronika : z życia izb adwokackich

Palestra 16/2(170), 106-111

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z innych pozycji należy z kolei wymienić prace uwzględniające potrzeby jednostek gospodarki uspołecznionej i organów administracji. Będą to pozycje: B. Bogomilskiego „Opinie, porady prawne i wyjaśnienia w sprawach organizacji i funkcjonowania rad narodowych” (tematem są sprawy organizacyjne rad narodowych, zakres ich działania, sprawy kadrowe itd.); Z. Kłafkowskiego i H. Ligięzy „Wzory pism procesowych w postępowaniu arbitrażowym” (wzory opatrzone krótkim komentarzem); W. Wołłejki „Prawo wodne” (II wydanie zbioru przepisów dotyczących gospodarki wodnej); R. Orzechowskiego „Jakość wyrobów przemysłowych” (ważniejsze przepisy z objaśnieniami); J. Bolesty „Przepisy o ustalaniu cen” (zaktualizowane, II wydanie zbioru); „Orzecznictwo naczelných organów administracji państwowej” (praca zbiorowa, tom II pozycji, której tom I ukazał się w 1968 r.); zbiór przepisów pt. „Kodeks drogowy” (w wystarczająco wysokim nakładzie).

Na odrębne omówienie zasługują następujące trzy pozycje: K. Siarkiewicza „Dochodzenie i naprawienie szkód górniczych” (jest to cenne opracowanie problematyki związanej z dochodzeniem i naprawieniem szkód górniczych — z przeznaczeniem głównie dla praktyki); dwie pozycje z planu Instytutu Nauk Prawnych PAN: S. Głowackiego „Zjednoczenia państwowych przedsiębiorstw terenowych w systemie organów rad narodowych” (w monografii omówiono m. in. rolę i zadania rad narodowych w tej kwestii) oraz J. Łętowskiego „Polecenie służbowe w administracji” (monografia poświęcona temu poleceniu jako instytucji prawnej).

6. Z pozostałych własnych pozycji Wydawnictwa wspomnieć jeszcze należy o kolejnym (XXIV) Biuletynie Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce „oraz o tradycyjnie wydawanym co roku „Informatorze Prawniczym” (tym razem chodzi o wydanie na rok 1973).

Poza tym z pozycji wydanych na zlecenie resortu sprawiedliwości, Naczelnego Zarządu Lasów Państwowych, Zrzeszenia Prawników Polskich i Społecznego Komitetu Przeciwalkoholowego ukażą się m. in.: „Zbiór obowiązujących resortowych aktów prawnych Ministerstwa Sprawiedliwości” (2 tomy); „Statystyka sądowa 1971” (3 zeszyty); „Ochrona lasów przed szkodnictwem” (autorzy: L. Jastrzębski i E. Stankiewicz); cały szereg broszur na zlecenie ZPP, stanowiących materiały szkoleniowe dla uczestników różnych kursów; wreszcie L. Falandysza „Prawne i kryminologiczne zagadnienia przestępstw alkoholowych w stosunku do innych krajów” i S. Frankowskiego „Nowe ustawodawstwo karne a zwalczanie alkoholizmu” i inne — na zlecenie Społecznego Komitetu Przeciwalkoholowego.

KRONIKA

Z życia izb adwokackich

Izba kielecka

I. Zebranie kierowników zespołów adwokackich Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Kielcach.

W dniu 14 listopada 1971 r. odbyło się zebranie kierowników zespołów adwokackich Izby kieleckiej, w którym obok kierowników zespołów wzięli udział: przedstawiciel NRA adw. Antoni Borkowy, prezes WKD, przedstawiciel Komisji Wymiaru

Sprawiedliwości przy KW PZPR — sekretarz POP przy Radzie Adwokackiej w Kielcach adw. Józef Strzykała i wizytatorzy zespołów adwokackich przy Radzie Adwokackiej w Kielcach.

Tematyka zebrania zgodnie z przyjętym porządkiem dziennym koncentrowała się na omówieniu Wytycznych na VI Zjazd PZPR i na ocenie pracy zespołów adwokackich naszej Izby ze szczególnym uwzględnieniem wniosków i postulatów mających na celu usprawnienie pracy tych zespołów.

Na temat Wytycznych na VI Zjazd PZPR zabrał głos adw. Józef Strzykała, który omówił znaczenie uchwał VII i VIII Plenum dla rozwoju życia Partii i narodu.

Adwokat Mieczysław Lato zajął się w swym wystąpieniu zbilansowaniem dotychczasowych osiągnięć zespołów adwokackich. Jako aktywny mówca przytoczył udoskonalenie dokumentacji technicznej w zespołach, wzrost roli kierowników zespołów i znaczny postęp w świadczonych przez zespoły usługach. Poprawiły się też warunki lokalowe zespołów. Należy podkreślić dobry poziom pracy społecznej większości adwokatów, którzy biorą udział w pracy politycznej Partii i Stronnicw Politycznych.

Problematyka zebrań zespołów jest niekiedy zbyt uboga w stosunku do potrzeb organizacyjnych. Z przeprowadzonych wizytacji przez wizytatorów wynika, że poziom pracy niektórych adwokatów nie jest zadowalający. Zostaną o tym powiadomieni kierownicy zespołów w celu wpłynięcia na ich styl pracy.

Oceniając sprawy finansowe mówca stwierdził, że przeciętna za sprawę kształtowała się w pierwszym półroczu 1971 r. w wysokości 985 zł. Należy bardziej niż dotychczas korzystać z przepisu art. 20 § 2 ustawy o ustroju adwokatury przy ocenie możliwości adwokatów w przyjmowaniu spraw.

Adw. Lato omówił też zagraniczne publikacje na temat roli adwokatury, m.in. artykuł w „Litieraturnej Gazecie”, gdzie na ten temat wypowiedział się Minister Suchariew.

Zabierając głos w dyskusji adw. Białasik z Radomia postulował przeciwstawienie się deprecjacji zawodu adwokackiego, który nie ma w chwili obecnej — zdaniem mówcy — należytej rangi. Mówca podkreślił, że do rzadkości należą wypadki wyboru adwokatów do rad narodowych i innych organów wybieralnych. Omówił też działalność komisji rozjemczych w zakładach pracy zaznaczając, że orzecznictwo tych komisji powinno być wolne od wszelkiego nacisku ze strony dyrekcji.

Jeśli chodzi o lustracje wizytatorów, to zdaniem mówcy są one zbyt powierzchowne, bo dokonane bez analizy akt sądowych, na to zaś wizytator nie ma czasu.

Adwokat Haliszczak ze Skarżyska podkreślił, że w małych zespołach istnieją trudności z prowadzeniem szkolenia zawodowego i ideologicznego. Nie najlepiej kształtują się w Skarżysku stosunki między adwokaturą, sądem i prokuraturą.

Adwokat Mróz z Jędrzejowa zwrócił uwagę na sprawę dopływu nowych kadr do adwokatury, która powinna się rekrutować przede wszystkim z aplikantów.

Adwokat Grzybowski, kierownik Zespołu Adwokackiego Nr 3 w Kielcach, zwrócił uwagę na nadmierne obciążenie kierownika zespołu pracą administracyjną, co poważnie odbija się na jego działalności zawodowej. Rady adwokackie powinny być wyposażone w możliwość elastycznego kształtowania wynagrodzeń kierowników. W dużych zespołach kierownicy powinni być — zdaniem adw. Grzybowskiego — wynagradzani z konta 34-a. To samo powinno się stosować do zastępcy kierownika. Mówca poinformował także zebranych o formach i tematyce szkolenia prowadzonego w Zespole Nr 3 w Kielcach.

Na zakończenie dyskutant postulował ujednoczenie w skali całego kraju przez NRA zaopatrywanie zespołów w druki, co wpłynie niewątpliwie na ich obniżenie kosztów.

Adwokat Skubida z Ostrowca postuluje zwrócenie uwagi na sprawy socjalne i opiekę lekarską adwokatów.

Adwokat Michał Skorupski krytycznie ustosunkował się do odprowadzania na rzecz Rady Adwokackiej 25% wpływu z konta 34-a. Poruszył też sprawę przydziału czasów dla adwokatów.

Adwokat Roliński poruszył sprawę mającego być w przyszłości zawartego porozumienia między Radą Adwokacką a KZWM w Kielcach, które dotyczyłoby porozumienia w zakresie poradnictwa prawnego, wymiany doświadczeń, jak również spraw socjalnych i kulturalnych.

Prezes WKD adw. Borkowy podkreślił rolę i odpowiedzialność każdego adwokata za dobre imię całej adwokatury. Nie zgadza się z twierdzeniem, jakoby adwokatów nie wybierano do różnych organów. Liczny jest udział adwokatów w radach narodowych, a 5 adwokatów piastuje mandat poselski. Adwokaci biorą udział w pracach nad raportami o stanie prawa. Dalej, mówca ocenił rolę kierowników zespołów, ich wynagrodzenia i wyodrębniania pozycji kosztów zespołów od wynagrodzenia w celu lepszej informacji klienta. Adw. Borkowy wypowiedział się także na temat uchylecia regulaminu funduszu urlopowego, w sprawie składek ubezpieczeniowych tudzież zasiłków chorobowych oraz wspomniał o trudnościach finansowych NRA. Zdaniem mówcy pożądane jest nawiązywanie kontaktów między zespołami adwokackimi a zakładami pracy.

II. Porozumienie między Radą Adwokacką w Kielcach a Kieleckimi Zakładami Wyrobów Metalowych.

W dniu 4 stycznia zostało podpisane porozumienie mające na celu zacieśnienie więzów między jednym z największych zakładów produkcyjnych w Kielecczyźnie a środowiskiem adwokackim w Kielcach. Porozumienie to obejmuje prowadzenie poradnictwa prawnego dla załogi przez kieleckich adwokatów, wygłaszanie prelekcji, opracowanie publikacji dla gazetki zakładowej i współpracę z Zakładową Komisją Rozjemczą. Porozumienie dotyczy też spraw socjalnych, jak np. udziału dzieci adwokatów w koloniach letnich prowadzonych przez KZWM i udostępnienia budowy domków campingowych w Ośrodku Wczasowym KZWM. Porozumieniu temu poświęciło notatkę miejscowe „Słowo Ludu” w numerze z dnia 7 stycznia br.

III. Spotkanie Prezydium Rady Adwokackiej w Kielcach z rencistami-adwokatami.

Dnia 31 grudnia 1971 r. w lokalu Rady Adwokackiej odbyło się spotkanie Prezydium Rady z Kolegami adwokatami-rencistami. Podczas spotkania, które upłynęło w miłej i serdecznej atmosferze, dziekan Rady Adwokackiej adw. Antoni Piezrak złożył Kolegom najlepsze życzenia noworoczne.

Zaproszeni goście podziękowali za pamięć i ze swej strony złożyli na ręce dziekana Rady życzenia noworoczne.

Przy lampce wina odżyły wspomnienia z sali sądowej, opowiadano anegdoty, których przedmiotem były interesujące wydarzenia z praktyki.

adw. Stanisław Szufel

Izba koszalińska

1. W dniu 20 listopada 1971 r. odbyła się w Koszalinie okręgowa narada kierowników zespołów adwokackich oraz aktywu samorządowego i politycznego.

Wprowadzenia do dyskusji dokonał dziekan adw. Czesław Bielicki podając, że narady o podobnym charakterze odbywają się również w Słupsku i Szczecinku, grupując tam adwokatów ze swoich okręgów.

Celem dzisiejszej narady jest usprawnienie pracy adwokatów, składanie wniosków legislacyjnych porządkujących ustawodawstwo oraz szersze zaangażowanie adwokatów do prac społecznych i politycznych zgodnie z wytycznymi KC PZPR na VI Zjazd.

Dyskusję rozpoczął adw. Emil Turowski. Wskazał on na potrzebę powołania sądu odwoławczego od orzeczeń administracyjnych, niezależnych od podporządkowania służbowo-resortowego. Uzasadniając wniosek adwokat Emil Turowski podał, że niejednokrotnie zdarzają się wypadki zmiany prawomocnych orzeczeń administracyjnych przez organy nadzoru i rozstrzygania tego samego zagadnienia w sposób całkowicie odmienny.

Drugim postulatem o charakterze legislacyjnym byłoby wyłączenie z kompetencji sądów powszechnych spraw w związku z wypadkami komunikacyjnymi i poddanie rozstrzygania tych spraw organowi sądowemu (oczywiście specjalistycznemu). Również i tu życie wyprzedza prawo. Coraz większy rozwój motoryzacji niesie za sobą powstawanie kolizyj, a tymczasem sądy (w swym tradycyjnym układzie: sędzia i ławnicy) rozstrzygają bez bliższego przygotowania fachowego zagadnienia trudne i życiowo zasadnicze.

Adw. Stanisław Grawicz postulował w swoim wystąpieniu utworzenie osobnego konta, na które wszyscy adwokaci odprowadzaliby pewne kwoty w stosunku miesięcznym w celu stworzenia rezerwy na wypadek choroby i urlopu wypoczynkowego. Zatrzymywanie rezerwy na koncie 34, tak jak to się robi czasami, jest załatwieniem nieformalnym.

Szczególnie w małym zespole choroba członka odbija się na budżecie całego składu osobowego. Problemu można nie widzieć wyraźnie w większych zespołach, jednakże w praktyce koszalińskiej jest on istotny, zwłaszcza gdy się uwzględni stosunkowo poważny wiek adwokatów oraz częste zachorowania.

Ponadto dyskutant uznał za konieczne zakupywanie dla zespołu togi z konta 34-a.

Adw. Zygmunt Breliński poruszył stale aktualny, a nie rozstrzygnięty dotychczas problem ferii sądowych, zwracając uwagę na częste niestawiennictwo świadków, stron, a nawet oskarżonych w okresie letnim. Wyznaczanie spraw jest niejednokrotnie formalnością i wszyscy zdają sobie sprawę z faktu bezskuteczności wystosowanych wezwań. Jednocześnie z wprowadzeniem ferii letnich pożądane by było uzyskanie odpowiedniej liczby miejsc w ośrodkach wczasowych, tak żeby letni odpoczynek był zupełny i stosunkowo tani.

W sprawie składu osobowego zespołów na terenie koszalińskim dyskutant wniósł o zmianę ustawy o ustroju adwokatury przez wprowadzenie możliwości utworzenia zespołu złożonego już z dwóch członków.

Nawiązując do głosu dyskusyjnego adw. Emila Turowskiego, mówca uważa, że utworzenie „sądu komunikacyjnego” byłoby ze wszelkich miar pożądane.

Adw. Wiesław Uptas w wystąpieniu swym przypomniał zgromadzonemu o toczącej się od dłuższego czasu dyskusji nad potrzebą zmiany ustawy o ustroju adwokatury. Wszystkie postulaty łącznie z wysuniętymi na dzisiejszej naradzie powinny być uwzględnione w nowej ustawie.

Nawiązując do Wytycznych KC PZPR w związku z VI Zjazdem Partii, adwokat Uptas uzasadniał potrzebę szczególnego podkreślenia w konstytucji zasadniczych praw obywatelskich. Akt tak wysokiej rangi jak ustawa zasadnicza powinien oddziaływać na inne przepisy, a między innymi także na przepisy kodeksu postępo-

wania karnego. Jest to proces długi, lecz stale podkreślanie praw obywatelskich zmieni stopniowo praktykę, daleką jeszcze w tej chwili od ideału.

Adw. Kazimierz Szajdek jest zdania, że należy zmienić ustawę karną procesową w zakresie organów uprawnionych do stosowania aresztów tymczasowych oraz przekazać stosowanie aresztów organom sądowym lub sędziom śledczym.

Adw. Czesław Bielicki przypomniał zgromadzonym inicjatywy innych rad adwokackich co do zawierania umów z dużymi zakładami pracy. Inicjatywy te są formą wiązania się adwokatów z życiem zakładów pracy, a jednocześnie mogą przysparzać konkretnych korzyści adwokatom przez możliwość uzyskiwania przez adwokatów np. wczasów itp.

Adw. Dariusz Malczyk wypowiedział się za wprowadzeniem sądownictwa administracyjnego, nawiązując do opracowanego w tym zakresie projektu w 1957 r. Uważa też za konieczne wprowadzenie letnich ferii sądowych oraz generalne rozwiązanie problemu wczasów dla adwokatów.

Adw. Anna Sznurawa zwróciła uwagę na częste fakty udzielania pokątnych porad przez prawników zatrudnionych w gospodarce społecznej oraz na konieczność zahamowania tego niekorzystnego zjawiska.

Adw. Emil Turowski podkreślił nie dostrzegane dotychczas zjawisko licznej turystyki zagranicznej na terenach województwa koszalińskiego, a w związku z tym — konieczność zapewnienia im pomocy prawnej przez wszystkie zespoły. Zgłaszający się turyści nie mogą wręcz zrozumieć, że adwokaci nie mogą im zapewnić pomocy i odsyłają do odległych zespołów specjalistycznych.

Adw. Czesław Bielicki podzielił się z zebranymi oceną sytuacji organizacyjnej i finansowej Izby Adwokackiej w Koszalinie dokonanej przez Prezydium NRA. Ocena ta wypadła pomyślnie.

W toku ożywionej dyskusji na naradzie wysunięte zostały m.in. następujące wnioski dotyczące:

- powołania administracyjnego sądu odwoławczego od orzeczeń wydawanych w postępowaniu przed organami administracyjnymi,
- utworzenia specjalistycznego sądu do rozstrzygania spraw wypadków komunikacyjnych,
- utworzenia osobnego konta, na którym gromadziłoby się rezerwy na wypadek chorób i urlopów,
- rozszerzenia praw korzystania z konta 34-a,
- wprowadzenia ferii letnich,
- zapewnienia adwokatom prawa korzystania z wczasów pracowniczych,
- możliwości utworzenia zespołów składających się z 2 członków,
- przekazanie organowi sądowemu stosowania aresztu tymczasowego,
- zlikwidowania zespołów specjalistycznych.

2. W dniu 20 listopada 1971 r. odbyła się w Szczecinku okręgowa narada kierowników zespołów adwokackich oraz aktywu samorządowego i politycznego.

Wprowadzenie do dyskusji na temat problemów adwokatury na tle Wytocznych KC PZPR na VI Zjazd Partii wygłosił wicedziekan RA w Koszalinie adw. Janusz Panieński. Stwierdził on, że podstawą do dyskusji są przede wszystkim tezy 91, 92, 93 i 95 tych Wytocznych.

Po wprowadzeniu wywiązała się żywa i wszechstronna dyskusja, w której wzięli udział wszyscy obecni na naradzie adwokaci.

W toku tej dyskusji stwierdzono, że:

- 1) w ramach prac społecznych adwokatura powinna pomóc w zaznajomieniu społeczeństwa z nowymi przepisami prawnymi, w szczególności z ostatnio

uchwalonymi ustawami regulującymi sprawy rolne. Stosowanie tych ustaw rodzi wiele problemów, trudnych do rozwiązania nawet dla władz administracyjnych;

- 2) zachodzi konieczność zaznajomienia społeczeństwa — przez artykuły w prasie — o roli i zadaniach adwokatury. W szczególności społeczeństwa zbyt mało wie o tym, że adwokaci mogą występować nie tylko w sprawach karnych i cywilnych, ale również w kolegiach karnoadministracyjnych, w sądach ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu administracyjnym, podatkowym itp.;
- 3) w związku z dużą ilością przepisów prawnych, często ze sobą sprzecznych, interes społeczny wymaga bądź reaktywowania NTA, bądź powołania organu podobnego.
- 4) Rada Adwokacka w Koszalinie powinna się zainteresować istniejącym na naszym terenie pokątnym pisarstwem i poradnictwem i przedsięwziąć energiczne kroki, które by zlikwidowały te ujemne zjawiska. Pokątne pisarstwo i poradnictwo wyrządza wiele szkód społeczeństwu;
- 5) projektowana zmiana ustawy o ustroju adwokatury powinna przewidzieć możliwość powoływania w małych miejscowościach 2-osobowych zespołów adwokackich. W tych miejscowościach, w których zatrudnionych jest w sądzie tylko dwóch sędziów, najwyżej dwóch adwokatów może mieć zapewniony godziwy zarobek. Nie ma tam większego zapotrzebowania na usługi prawne;
- 6) dla usprawnienia pracy zespołów, szczególnie małych, byłoby celowe zamawianie i rozprowadzanie przez Radę Adwokacką wszelkiego rodzaju druków niezbędnych w pracy zespołów (teczki, karty zleceń, pełnomocnictwa itp.);
- 7) należy wystąpić z wnioskiem do Ministerstwa Sprawiedliwości o zezwolenie przedsiębiorstwom, które korzystają z usług zespołów adwokackich, na opłacanie należności z funduszy obrotowych, a nie z funduszy proponowanych na opłatę za prace zleczone.

3. W 1971 roku Koszalińska Izba Adwokacka zanotowała na swoim koncie szereg istotnych sukcesów.

Przed wszystkim wzrosła znacznie aktywność zawodowa, co znalazło wyraz w osiągnięciu wyższych obrotów i w poprawie warunków materialnych.

Dzięki reformie Funduszu Wzajemnej Pomocy zgromadzono odpowiednie środki finansowe, które pozwalają na szerszą działalność w zakresie pomocy społecznej.

W wyniku ożywionej dyskusji nad Wytycznymi na VI Zjazd PZPR rozszerzył się i pogłębił poziom świadomości społeczno-politycznej, wzrosło zaangażowanie społeczne oraz poczucie odpowiedzialności za sprawy publiczne.

4. W dniu 20 listopada 1971 r. odbyła się w Słupsku okręgowa narada kierowników zespołów adwokackich oraz aktywu samorządowego i politycznego, poświęcona omówieniu Wytycznych KC na VI Zjazd PZPR.

Wprowadzenie do dyskusji wygłosił członek Rady Adwokackiej, kierownik Zespołu Adwokackiego Nr 3 w Słupsku adw. Leon Kasperski.

W dyskusji zabrali głos wszyscy uczestnicy narady. Dyskusja skoncentrowała się głównie na zadaniach adwokatury w życiu społeczno-politycznym kraju oraz na projektowanej reformie ustroju adwokatury.

Omówiono zespół podstawowych zagadnień, wykraczających daleko poza ramy ustawy o ustroju adwokatury.

Sporo wątpliwości nasunęły uwagi na temat technicznych rozwiązań sugerowanych przez zespół „Prawa i Życia”.